

COPLAS
DE LA
PASSIÓ Y MORT
de
NOSTRE SENYOR JESUCRIST

LLEYDA
—
Llibrería de Llorens Corominas

Cristo ha patit mort per nosaltres

Imprempta de Lluís Abadal.—1892

seguiu-lo fins à la porta,
abont veuréu que entrará

Los deixebles humilment
fan lo que lo Mestre ha dit;
se'n van à Jerusalém,
perque Deu no era servit:
Al li entrant en la vila,
davant d' ells se demostrá
un home ab gran alegria,
ab un cante d'ayqua en la ma.

Direu al amo de casa,
que jo vos hi he enviat,
que vull celebrar la Pasqua,
puig lo temps es arribat:
Demanareu una taula,
acomensaula de parar;
esta nit los meus deixebles
ab vosaltres vull sopar.

Quant Jesús fou en la taula
en la casa de Simó Lepros,
humilment li presentaren
aqueüell menjar tant precio:

Digué Jesús estas paraulas,
comensantse à contristar,
ab gran des:tj esperaba
de menjar aquell sopar.

Quant Jesús fou en la taula
segons escriu Sant Mateu;
esta nit los meus deixebles,
un de vosaltres me trahiréu:
Ja fujirán las ovelias
quant le Pastor pres sirà,
los soldats tots à la una
deixaran llur Capità.

Lo qui à mi me traïrá,
posará la ma al meu plat
y ell se'n portará lo busí,
que per mi està reservat;
y vindrà lo Fill del Home,
puig així promés està:
Clarificat serà l' home,
Deu clarificat està.

Mirau, quanta amistat porta,
Jesucrist al seu traydor,

posan juts la ma al plat,
que es voluntat del Senyor;
per veurer si's penderia,
no'l vulgué escandalisar,
perque portaba la bessa
del vendrer y del comprar.

Diu sant Pere gloriós,
Senyor may vos deixaré,
avans moriré per vos,
Senyor que no fujiré;
si algú s'escandalisa,
escandalisat sirá,
que jo'l ne perseguiré
ab lo contell en la ma.

Mira, lo que jo dich Pere,
mira, en esta santa nit,
avans que lo gall no cante,
jurarás com no m' has vist;
y totas las tuas obras
á mi vindràs ignorar,
fins á dir no conech l' home,
que es lligat en lo pilar.

Encara dich mes avant
mira, Pere, que farás,
avans que lo Gall no cante,
tres voltas me negarás;
Llavors lo veneit sant Pere
comensá de contristar,
volgué entendrer lo Misteri,
que en la taula se va obrar.

Acabadas estás paraulas
acabaren de sopar,
Jesús pren la toballa,
la bassina en l' altra mà,
per mostrarmos la Doctrina,
los peus los vulgué rentar;
y fins en los peus de Judas
Jesucrist se va inclinar.

Diu sant Pere gloriós,
Senyor no 'm rentareu;
tu no rebrás lo meu Còs,
si jo no 't rento los peus:
No Senyor los peus á solas,
que las mans me vull rentar:

— 12 —

Lo que ja está net Pere,
no necesita de rentar.
Deixebles, tots sou molt nets
de culpas y de pecats
sino es aquell mal enterch

Deixeble tan desditzat:
Mira, lo que jo dich, Pere,
tot passa en veritat,
valdría mes que en la terra,
un home tal no fos nat.

Jesús may fa ninguna obra
sino ab gran cumpliment,
va posar la toballa,
ordenà al Sant Sacrament;
Qui menjará de la Carn mia,
de la mia Sanch beurá,
si es mort cobrará vida,
si es viu be morirá.

Judas també combregá,
posehit del dimoni,
Jesucrist li va parlar,

— 13 —

vesten acabar la obra:
Ningú d'ells may entengueren
lo que Jesús va parlar,
pensar podeu, li dolia
quant Judas se va penjar.

Quant Judas se 'n fou anat,
Jesucrist fent un sermó:
ayja pau entre vosaltres,
y no hi ayja mes rencor;
lo que lo mes petit valla,
lo mes gran també ho voldrà.
que jo pregaré al meu Pare,
vos tinga tots de sa ma.

Un poch estaré ab vosaltres.
mes tantost me 'n aniré;
teniu ferma esperança,
al tercer dia tornaré:
De Adán la gran cayguda,
jo la tinch que reparar,
aquellas ovelles cautivas,
aniré jo á rescatar.

Alli ahont jo aniré

vosaltres no podeu venir,
per conservar la fó,
habeu de restar assí:
Quant se vindrà la jornada,
jo vos vindrà á cercar,
y vos donaré una vida,
la qual sempre durará.

Quant anireu per lo mon,
predicant la Santa Fé,
deixebles ab lo meu nom
destruiréu á Llucifer:
En mostrantli la Creu mía,
ahont me posarán demá,
ahont se vulla que sía,
ab lo meu nom fujirá.

Contemplau dins del Hort
com estava agenollat,
aguardant la trista mort
ab tanta de humilitat;
Los sants Pares y Profetas
may cessaban de clamar:
Jesús puig lo temps s'acosta,

veniuemos á llibertar.

La segona Oració,
que va fer lo fill de Deu,
lo Calcer de la Passió,
li aportá sant Miquel:
Acceptaulo, Jesús Deu,
que aquest ha de pasar
la vostra santa Persona,
si lo mon voleu salvar.

Quant Jesús hagué acceptat
lo Calcer de la Passió
se girá á sos Deixebles,
que dormian de tristor:
Esta nit, los meus deixebles,
tots me volian ajudar,
ara solsament una hora
ab mi no podeu vetllar.

Despertau los meus deixebles,
y dirèm Oracions,
que Deu mos do paciencia
en tolas las tribulacions:
Lo enemich del Fill del Home,

esta nit no dormirà
per guardar al Fill del Home,
lo vayjan à crucificar.

Lo enemich may ha sabut,
ni ha entès perfectament,
que jo sia la virtut
del Pare omnipotent,
ni entendrá lo Misteri
de la Santa Trinitat,
fins que lo meu deixeble
falsament m' aurá besat.

Ja s' acostan las tenebras
Pere anemon aviat,
que ja sento las cadenes,
ab que tinch de ser lligat
Qui vindrà contell ó gladi
be lo podrà amagar,
perque tots son gent d' armas
los que 'm venen à buscar.

Llavors Judas arribá
ab los jueus ab grans crits;
Jesucrist los va parlar:

que cercau los meus amichs?
Ells llavors cauen en terra,
en sentir Jesús parlar,
fins que plagué á Jesús,
ningú d' ells se va axecar.

Diamenje era ab vosaltres
que 'm feieu molt gran honor,
ara veniu tots ab armas,
com si fos un mal factor:
Ell los diu venisme à pendrer,
queus ne dono llibertat,
cumplidas sian las profecias,
del que està profetisat.

Llavors Judas lo besà
à la galta preciosa,
prestament se va acostar
aquella gent rabiosa:
Llavors lo beneit sant Pere
volguels fer tornar atrás,
y va tallar una orella
á Malcos, criat de Cayfás.

Torna lo teu contell Pere,

á son lloch acostumal;
qui de contell ferirá,
de contell sirá nafrat:
En tocán Jesus la orella
prestament la va curar
quant veren semblant Misteri,
mes se varen indignar

Á casa de Anàs portaren
á Jesus pres y lligat:
perque la anyada pasada
tenia lo Pontifical:
Dintre de una gran sala
aquella nit va pasar
Cristo ab las mans lligadas
arri nat en un pilar.

Diu sant Pere á sant Joan;
seguíam á Jesucrist
ara no 'ns coneixerán.
perque es obscura la nit;
á dintre de aquella sala
los dos se 'n varen entrar,
perque sant Joan de casa,

era molt familiar.

Quant sant Psre va sentir
maltractavan al Senyor,
la sirventa li va dir:
tu ets de aquets mal factor?
no 'l conech, digué sant Pere,
inocent me fas tornar;
di que ets Galileo
jo 't conech ab lo parlar.

La sirventa may callava,
perque es cap de pecat,
di que que tu ets Deixeble
de aquell endemoniat;
no 'l conech, digué sant Pere,
inocent me fas tornar;
di que ets Galileo
se 't coneix ab lo parlar.

Respon un criat de casa
servidor del Sacerdot,
aquest persegua á Malcos,
quant herem dintre del Hort:
no 'l conech, digué sant Pere.

ab jurament ho afirmá,
tan prest com la Fé li salta
lo Gall se posá a cantar.

Jesus mirá á sant Pere,
quant lo Gall hagué cantat,
prestament surlí de casa
á plorar lo seu pecat,
diu la santa Escriptura,
que es cosa de contemplar,
que los ulls de la sua cara
pareixian una mar.

Humilment ne respongué
Jesucrist ab al Pontífice:
digas, perqué me interrogas,
de mos costums, y doctrina;
á los de Sygnagoga
devan de tots he predicat,
interroga tot lo Poble
que 't dirá la veritat,

Llavors Malcos lo ingrati,
ovidat del benefici,
un bofet li va pegar

aixís parlas al Pontífice?
portantne la ma armada
fortament li va pegar,
en aquella cara Sagrada,
que los Angels miran de grat.

Respongué molt humilment
Jesucrist á lo eriat,
si mai parlo al Pontífice,
digas, en que he errat,
y si be, perqué 'm pegas
sens trobar en mi error?
contemplém com maltratavan
á Jesus nostre Senyor

Lo divendres quant fou dia,
pórtanollo á Pons Pilat,
perqué era President
del Emperador enviat:
llavors en aqueila hora
que 'l hagué interrogat,
lo enviá al Rey Herodes,
que 's trovaba en la Ciutat.

Quant Herodes lo veié,

digué als Caballès seus;
per cert be trobo plar,
de veurer al Rey de Jueus:
mirau de que m' ha servit
lo Senyor de Pons Pilat.
eran mol grans enemichs,
ara cobran amistat.

Herodes lo interrogá;
mes Jesus no respongué,
y veyent no li parlava,
molt admirat estigué:
dihent que poser la causa,
que Jesus no li ha parlat,
era perque lo Rey Herodes
estaba excomunicat.

Herodes per despreciarlo
ja de blanch lo feu vestir:
á casa de Pilát tornaulo,
puig á mi res no 'm vol dir
jo no se la causa sua,
ell ab mi lo ha parlat,
lligauli las mans, lo besá

per la nova amistat.

Los Jueus altra vegada,
prengueren al Fill de Deu,
devant de Pilat eridavan,
moria, moria, vaja en Creu,
crucificaulo vosaltres,
los respongué Pons Pilat,
perque entre escripturas
jo tal lley no he trobat.

Pons Pilat li preguntava:
diga, ets Rey de Jueus?
Jesucrist li va parlar
puig que ho dius perque no hu creus
aixó no es lo meu reyne,
ni may hi ha administrat:
Dicte que ets Reys de Judea ;
diu Pilát: en veritat

Diu Pilát: no li trobo causes,
que sia causa de mort,
si ell vos ha fet agravi,
jo 'l faré asolar molt fort,
pensant, que així estaria

— 24 —

lo poble acontentat;
pero ab gran crit eridavan
que sia crucifical,

Ab gran furia assotaren
los Jueus al fill de Den,
cinch mil assots li pegaren
ab diferents instruments:
Tot lo Cos li maltractaren
per pagar nostre pecat
Plorém com plorá sant Pere
quant lo Gall hagué cantat.

Puig que Rey es aquest home,
així ho diuhen los Rabins,
fássamli una corona
de puntas de junchs marins;
y des de la Sinagoga
se'n anren al mercat,
á comprar una corona,
per posarli en lo sant Cap.

Quant tingueren la Corona
al sant Cap la han fixada,
per affligir sa Persona,

— 25 —

ab bastons li han apretada,
la cara li han tapada,
saludantlo ab deshonor,
de setanta y dos espinas
coronaren al Senyor.

Molt volia Pons Pilat,
que Jesus no prengués mort:
així 'l trau á la finestra
per rebrer algun cennort,
dihentli: Veus aquí lo Home,
que haveu encomenat
y mirau entre vosaltres,
si sirá prou castigat.

Quant Pilát sentí la gent,
que eridavan: tolle, tolle:
Per cert be son innocent
de fer morir aquest home:
Puig que vostra lley ordena,
que un home se llibertés
allibertém á Jesus,
sentenciém á Barrabás

Deixa estar á Barrabás,

tot lo poble respongué,
crucifica á Jesus,
que á lo poble convè:
y moria donchs aquest Home
per aguardar algun excés:
diu Pilat no li veig causa;
ni basta son procés.

Dos testimonis cercaren
falsos per testificar,
perque Pilat á las horas
lo hagués de condemnar
pero entenguè la mentida,
aygua vol pera las mans,
dihent: jo no tinch la culpa
cayga sobre vostras sanchs.

Ab gran furia cridaren
tots los jueus ab gran crit,
vinga ja sobre nosaltres
la sanch de aqueix inich:
y no sols sobre ncsaltres,
nóstres fills volém posar
condemna pres aqueix Home,

que 'l volèm crucificar.
Lo endemá era Festa
molt tardava á Jesus,
que la sentencia fos dada
per carregarli la Creu:
essent ella tan pesada
temeren no's desfallís
que no li caygnés en terra,
y per lo camí no morís.

Quant los jueus varen veurer
que rosegava la Creu,
feren posar derrera,
á lo Simon Sirineu;
no per pietat alguna
que be li varen pegar,
sino es perque temian,
que no hi pogués arribar

En lo carrer de Amargura
vostra Mare vos encontrá
plena molt de gran tristura
prestant vos va abrasá
ningú de ell la va tocar,

que es voluntat del Senyor;
Caminant al Mont Calvai
sentireu molt gran dolor.

Quant allí sou arribat,
aquella gent inhumana,
molt prest vos han despullat
de vostra roba sagrada:
La Sanch de nou vos brillava,
que eixia per tot lo Cos,
y los Sayons prest jugaren
sobre del vestir la sort.

Després de haveros clavat.
en la preciosa Creu,
los jueus tots á la una
vos feyan burla, y menyspreu:
Pero Vos al vostre Pare
los haveu encòmanat,
que 'ls tinga misericordia,
y que 'ls perdó llur pecat.

Sobre la Creu vos posaren,
així ho volgué Pons Pilat,
la causa de vostre agravi

ab aquell titol honrat,
de tres llenguas lo ha dictat
que així tots ho entendréu,
dihent lo que al titol deya:
Jesus Nazaret, Rey de Jueus.

No pugué estar ocultat
en Vos lo divi amor,
perdonant á aquell Lladre,
que us confesà per Senyor,
perdonant, lo que debia,
y tot altre pecat;
perque en la vostra ma dreta
en Creu estava posat.

A vostra Mare diguereu
Dona, aquí está vostre Fill,
á Sant Joan la pren per Mare
com á clar, y net espill
saut Joan la pren per Mare
puig que Jesus ho ha manat;
qui may tals cambis se veren
ab temps tan abreviat

Quant Jesus se veu clavat

y obert tol lo seu Cos,
cridant està á son Pare,
li dona algun socòs,
ja que ell morí per amor
de beurer ha demanat
portantli fel y vinagre,
no 'l vol, quant lo ha gustat,

Consumatum est; exclama
Jesucrist nostre Senyor,
quant la mort s' acercaba,
tractantlo ab gran rigor:
Cumplit ha las profesias,
que de ell estava parlat,
sens saltar una paraula
del que Deu ha ordenat.

Be sabém perfectament,
que als inferns devallá
y deslliurá als Sants Pares,
y de allí se 'ls ne portá,
donantlos la seu vista
de Gloria ab cumpliment,
aná á veurer á sa Mare